

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADDIQOTLAR

Xalqaro ilmiy jurnal

2025 №4
(9)

SAMARQAND – 2025

p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

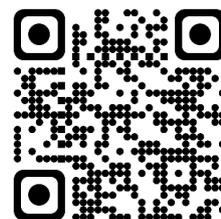
“TURKOLOGICAL RESEARCH” INTERNATIONAL SCIENTIFIC
JOURNAL

ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Jurnal rasmiy sayti: <https://turkologiya.samdu.uz/>

SAMARQAND – 2025

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Bosh muharrir:	Bosh muharrir o‘rinbosari:
<p>Juliboy ELTAZAROV <i>f.f.d., professor (O‘zbekiston)</i></p>	<p>Roxila RUZMANOVA <i>f.f.n., dotsent (O‘zbekiston)</i></p>
TAHRIRIYAT KENGASHI:	
<p>Rustam XALMURADOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti rektori (O‘zbekiston); Hakim XUSHVAQTOV – f.m.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Akmal AHATOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti xalqaro hamkorlik bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Muslihiddin MUHIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Ibodulla MIRZAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Shuhrat SIROJIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Suyun KARIMOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Murodqosim ABDIYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Azamat PARDAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Musa YULDASHEV – f.f.n., professor (O‘zbekiston); Dilfuza DJURAKULOVA – t.f.n., professor (O‘zbekiston); Aftondil ERKINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Qosimjon SODIQOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Muhabbat QURBONOVA – f.f.d., professor (O‘zbekiston);</p>	<p>Ali AKAR – f.f.d., professor (Turkiya); Abduselam ARVAS – f.f.d., professor (Turkiya); Funda TOPRAK – f.f.d., professor (Turkiya); Musa Shamil YUKSEL – f.f.d., professor (Turkiya); Temur KOJAO‘G‘LI – f.f.d., professor (AQSH); Hayrunnisa ALAN – f.f.d., professor (Turkiya); Varis CHAKAN – f.f.d., professor (Turkiya); Almaz ULVI – f.f.d., professor (Ozarbayjon); Emrah YILMAZ – Phd, dotsent (Turkiya); Foziljon SHUKUROV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilshod XURSANOV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Shahnoza XUSHMURODOVA – DSc, professor (O‘zbekiston); Dinara ISLAMOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza JUMANIYAZOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Istoda RASULOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilorom MUMINOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Zarifa XUSANOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ahmadjon MAVLONOV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ilyos JO‘RAYEV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ibodullo ZUBAYDULLAYEV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Bahora YUNUSOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza MANUKYAN – Phd (O‘zbekiston); Mas’ul muharrir: PhD, dotsent Zokir BAYNAZAROV (O‘zbekiston); Texnik xodim: Raxmatulla SHOKIROV (O‘zbekiston).</p>

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMİY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Главный редактор:

Заместитель главного редактора:

Жулибой ЭЛТАЗАРОВ

д.ф.н., профессор (Узбекистан)

Рохила РУЗМАНОВА

к.ф.н., доцент (Узбекистан)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Рустам ХАЛМУРАДОВ – д.т.н., профессор, ректор Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Хаким ХУШВАКТОВ – д.ф.м.н., профессор, проректор по научной работе и инновациям Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Акмал АХАТОВ – д.т.н., профессор, проректор по международному сотрудничеству Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Муслихиддин МУХИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Ибодулла МИРЗАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Шухрат СИРОЖИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Суюн КАРИМОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муродкасым АБДИЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Азамат ПАРДАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муса ЮЛДАШЕВ – к.ф.н., профессор (Узбекистан);

Дилфуза ДЖУРАКУЛОВА – к.и.н., доцент (Узбекистан);

Афтондил ЭРКИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Касимжон СОДИКОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Мухаббат КУРБАНОВА – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Али АКАР – д.ф.н., профессор (Турция);

Абдуселам АРВАС – д.ф.н., профессор (Турция);

Фунда ТОПРАК – д.ф.н., профессор (Турция);

Муса Шамиль ЮКСЕЛЬ – д.ф.н., профессор (Турция);

Темур КОДЖАОГЛУ – д.ф.н., профессор (США);

Хайрунниса АЛАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Варис ЧАКАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Алмаз УЛЬВИ – д.ф.н., профессор (Азербайджан).

Эмрах ЙИЛМАЗ – PhD, доцент (Турция);

Фозилжон ШУКУРОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилшод ХУРСАНОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Шахноза ХУШМУРОДОВА – DSc, профессор (Узбекистан);

Динара ИСЛАМОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза ДЖУМАНИЯЗОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Истода РАСУЛОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилором МУМИНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Зарифа ХУСАНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Ахмаджон МАВЛОНОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Илёс ЖУРАЕВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Иболулло ЗУБАЙДУЛЛАЕВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Бахора ЮНУСОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза МАНУКЯН – Phd (Узбекистан);

Ответственный редактор: **PhD, доцент Зокир БАЙНАЗАРОВ (Узбекистан)**

Технический персонал: **Рахматулла ШОКИРОВ (Узбекистан)**

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMİY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ”

Chief Editor:/ Deputy Chief Editor:

Baş Editör:/ Baş Editör Yardımcısı:

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Uzbekistan)
Ass. Prof. Dr. Rokhila RUZMANOVA (Uzbekistan)

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Özbekistan)
Doç. Dr. Rohila RUZMANOVA (Özbekistan)

EDITORIAL TEAM:/ BİLİM KURULU:

Prof. Dr. Rustam KHALMURADOV – Rector of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Hakim KHUSHVAKTOV – Vice-Rector for Research and Innovation, Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Akmal AKHATOV – Vice-Rector for International Cooperation of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Muslihiddin MUKHIDDINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Ibodulla MIRZAEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Shukhrat SIROJIDDINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Suyun KARIMOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Murodkasim ABDIEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Azamat PARDAEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Musa YULDASHEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. Dr. Dilfuza DJURAKULOVA (Uzbekistan);
Prof. Dr. Aftondil ERKINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Kasimjon SODIKOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Uzbekistan);
Prof. Dr. Ali AKAR (Turkey);
Prof. Dr. Abduselam ARVAS (Turkey);
Prof. Dr. Funda TOPRAK (Turkey);
Prof. Dr. Musa Shamil YUKSEL (Turkey);
Prof. Dr. Temur KOJA OGLU (USA);
Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Turkey);
Prof. Dr. Varis CHAKAN (Turkey);
Prof. Dr. Almaz ULVI (Azerbaijan);
Ass. Prof. PhD. Emrah YILMAZ (Turkey);
Ass. Prof. PhD. Foziljon SHUKUROV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dilshod KHURSANOV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Shakhnoza KHUSHMURODOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dinara ISLAMOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Feruza JUMANIYAZOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Istoda RASULOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dilorom MUMINOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Zarifa KHUSANOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Akhmadjon MAVLONOV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Ilyos JURAYEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Ibodullo ZUBAYDULLAYEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Bakhora YUNUSOVA (Uzbekistan);
PhD. Feruza MANUKYAN (Uzbekistan);
Managing editor: *Ass. Prof. PhD. Zokir BAYNAZAROV* (Uzbekistan)
Technical staff: *Rakhmatulla SHOKIROV* (Uzbekistan)

Prof. Dr. Rustam HALMURADOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Rektörü (Özbekistan);
Prof. Dr. Hakim HUŞVAKTOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Araştırma ve İnovasyondan Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);
Prof. Dr. Akmal AHATOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Uluslararası İşbirliğinden Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);
Prof. Dr. Muslihiddin MUHİDDİNÖV (Özbekistan);
Prof. Dr. İbodulla MİRZAYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Şuhrat SİROCİDDİNÖV (Özbekistan);
Prof. Dr. Suyun KARİMOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Murodkasım ABDİYEYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Azamat PARDAYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Musa YULDAŞEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilfuza CURAKULOVA (Özbekistan);
Prof. Dr. Aftondil ERKİNOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Kasimcon SODİKOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Özbekistan);
Prof. Dr. Ali AKAR (Türkiye);
Prof. Dr. Abdusalem ARVAS (Türkiye);
Prof. Dr. Funda TOPRAK (Türkiye);
Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL (Türkiye);
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU (ABD);
Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Türkiye);
Prof. Dr. Varis ÇAKAN (Türkiye);
Prof. Dr. Almaz ÜLVİ (Azerbaycan);
Doç. Dr. Emrah YILMAZ (Türkiye);
Doç. Dr. Fozilcon ŞUKUROV (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilşod HURSAVOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Şahnoza HUŞMURODOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Dinara İSLAMOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Feruza CUMANIYAZOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Istoda RASULOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilorom MUMİNOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Zarifa HUSANOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Ahmadjon MAVLONOV (Özbekistan);
Doç. Dr. Ilyos JÖRAYEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Ibodullo ZUBAYDULLAYEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Bahora YUNUSOVA (Özbekistan);
Dr. Feruza MANUKYAN (Özbekistan);
Sorumlu Editör: *Doç., Dr. Zokir BAYNAZAROV* (Özbekistan)
Teknik Personel: *Rahmatullah ŞOKİROV* (Özbekistan)

MUNDARIJA | CONTENT | İÇERİK | СОДЕРЖАНИЕ
TURK DUNYOSI TADQIQOTLARI

Nergis BIRAY	
Ana Dili Bilinci ve Türk Dünyasının Dil Birliği.....	7
Elçin İBRAHİMOV	
Türk Dünyasında Ortak Alfabe ve İletişim Dili	14
Berdi SARIYEV	
Bağımsızlıktan Sonra Türkmenistan’da Dil Çalışmaları	23
Emrah YILMAZ	
UNESCO Ekseninde Türk Dili Ailesinin Küresel Yolculuğu	35
Nigar Oruj MAMMADOVA	
Azerbaycan Toponimisinde Paleodiyalektolojik ve Neodiyalektolojik Dilsel Olgular	48
Dinara ISLAMOVA, Muxlisa JALILOVA	
Turkiy tillarda etnografizmlarning shakllanishi va rivoji: areal hamda lingvomadaniy tahlil	53
TURKIY XALQLAR TARIXI	
Zhalgas TORENIYAZOV, Gulnaz ALLAMZHAROVA	
The central city in the southern Aral region: Kungrad (XVII-XIX centuries).....	60
Munisa ABDUMUTALOVA	
XIX asrning 2-yarmi – XX asr boshlarida O’rta Osiyo hunarmandchilik ustaxonalari va ularning shakllanish jarayoni	68
Мухаммадихон БУЗРУКОВ	
Рукопись произведения «Kalila va dimna-i turkiy» из библиотеки Самаркандского государственного университета как памятник литературного языка Хивинского ханства.....	74
Sherzod TANGIROV	
Rossiya imperiyasi ma’uriyatida tarjimonlar masalasiga doir hujjatlar tahlili (Samarqand viloyati misolida).....	81
ADABIY ALOQALAR, QIYOSIY TILSHUNOSLIK VA ADABIYOTSHUNOSLIK	
Sema EYNEL	
İsacan Sultan’ın “Ali Şir Nevâî” Romanının Kaynakları Üzerine Metinlerarası Bir İnceleme	87
Уркия УЗЕНБАЕВА	
Чынгыз Айтматовдун чыгармаларындагы улуттук идеологияны чагылдыруудагы аялдардын орду	99
Axmadjon MAVLONOV, Marjona MUSTAFOQULOVA	
O’tkir Hoshimov hikoyalarida -day/-dek vositalari yordamida hosil bo’lgan o’xshatishlar	105
Элмира ХУРИБАЕВА	
Кыргыз тилиндеги дыйканчылык өнөрүн чагылдырган метафоралар жана табышмактар	112
Ayten HASANOVA	
Azerbaycan Dilinin Gebele Şivelerinde Terminolojik Karakterli Kelimeler	119
Бекзод САТТОРОВ	
Язык и мышление: когнитивный аспект узбекского языка.....	124
Саломат ХУСАНОВА	
Анализ отражения гендерных ролей и ожиданий в поэзии А. Ахматовой и Х. Худойбердиевой	130
Рохила АМИНОВА	
Особенности перевода узбекских фразеологизмов на русский язык	137
Шахноза РАСУЛОВА	
Поэтические приёмы изображения пейзажа в современной узбекской поэзии	142
Баходир ЧОРИЕВ	
Функциональные особенности вокативных предложений в узбекском и русском языках	147
Oybek BARZIYEV	
Saylov sikli bilan bog’liq bo’lgan an’anaviy poetik turkumlar.....	153
Rajab XIDIROV, Mekkamtosh BO’RONOVA	
O’zbek va tojik tillarida frazemalarning semantik xususiyatlari.....	160
Alisher O’RAZOV	
O’zbek tilshunosligida leksemaning lingvistik tadqiqi.....	165

AZIZ MUSHTARIY!

Jurnalimizning ushbu soni turkiy dunyoning boy til merosini global istiqbol nuqtayi nazaridan ko'rib chiqadi. Maqolalarning asosiy yo'nalishini turkiy dunyoning integratsiya jarayoni, global taraqqiyoti, umumiy alifbo va til birligi borasidagi sa'y-harakatlar tashkil etadi. YUNESCOning Samarqandda bo'lib o'tgan 43-Bosh konferensiyasida qabul qilingan “15-dekabr – Butunjahon turkiy tillar kuni” qarori turkiy dunyo madaniy merosining jahon miqosida tan olinishidagi tarixiy burilish nuqtasi bo'ldi. Ushbu sonida Xiva xonligi yodgorligi bo'lmish “Kalila va Dimna-i Turkiy” qo'lyozmasidan tortib, “Alisher Navoiy” romanining matnlararo manbalarigacha bo'lgan ko'plab mavzular turli jihatlardan tadqiq etilgan. Kognitiv tilshunoslik doirasida o'zbek va rus tillari o'rtasidagi funksional bog'liqliklar hamda frazeologik birliklar, Ozarbayjon dialektologiyasining izlari, qirg'izchadagi qishloq xo'jaligi metaforalari va etnografik tadqiqotlar fanlararo yondashuv asosida tahlil qilingan. Adabiyot va tarix nuqtayi nazaridan esa Chingiz Aytmatov ijodi hamda zamonaviy she'riyatda ayol obrazining mafkuraviy in'ikosi o'rganilgan; Janubiy Orol bo'yining markaziy shahri Qo'ng'irotning rivojlanishi va Rossiya imperiyasi arxivlaridagi “tarjimonlik” masalasi yoritib berilgan. Tahririyat hay'ati sifatida turkiy dunyoning ma'muriy, ijtimoiy va lisoniy rivojlanishiga xizmat qiluvchi ushbu boy ilmiy merosni sizlarga taqdim etayotganimizdan g'oyat mamnunmiz.

TAHRIRIYAT

DEAR READER!

This issue of our journal explores the deep-rooted linguistic heritage of the Turkic world from a global perspective. The central themes of the articles focus on the integration processes of the Turkic world, its global trajectory, and ongoing efforts toward the establishment of a common alphabet and linguistic unity. The resolution adopted at UNESCO's 43rd General Conference in Samarkand to declare December 15 as World Turkic Languages Day stands as a historic milestone, affirming the cultural heritage of the Turkic world on a global scale. In this issue, a wide range of topics is examined in depth, ranging from the Kelile ve Dimne Türkî manuscript, a legacy of the Khiva Khanate, to the intertextual sources of the modern Ali-Shir Nava'i novel. Through an interdisciplinary approach, we analyze the functional links and phraseological structures between Uzbek and Russian within the framework of cognitive linguistics, the traces of Azerbaijani dialectology, as well as agricultural metaphors and ethnographic studies in the Kyrgyz language. From a literary and historical perspective, the ideological reflections of female figures in the works of Chingiz Aytmatov and contemporary poetry are scrutinized. Furthermore, the historical development of Kungrad, the central city of the Southern Aral region, and the crucial issue of interpretation reflected in the archival materials of the Russian Empire are brought to light. As the Editorial Board, we take great pride in presenting this collection, which sheds light on the administrative, social, and linguistic evolution of the Turkic world.

EDITORIAL BOARD

SEVGİLİ OKUYUCU!

Dergimizin bu sayisi, Türk dünyasının köklü dil mirasini küresel bir perspektifle ele almaktadır. Yazilarin ana eksenini; Türk dünyasının entegrasyon süreci, küresel yolculugu, ortak alfabe ve dil birliğı çalışmaları oluşturmaktadır. UNESCO'nun Semerkant'taki 43. Genel Konferans'ında alınan “15 Aralık Dünya Türk Dili Günü” kararı, Türk dünyasının kültürel mirasini küresel ölçekte tescilleyen tarihi bir dönüm noktası olmuştur. Bu sayımızda, Hiva Hanlığı yadigarı Kelile ve Dimne-i Türkî yazmasından, modern Ali Şîr Nevâî romanının metinlerarası kaynaklarına kadar pek çok konu farklı boyutlarıyla incelenmiştir. Bilişsel dilbilim bağlamında Özbekçe ve Rusça arasındaki işlevsel bağlar ile frazeolojik yapılar, Azerbaycan diyalektolojisinin izleri, Kırgızcadaki tarım metaforları ve etnografik çalışmalar disiplinlerarası bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Edebiyat ve tarih perspektifinde ise Cengiz Aytmatov ve modern şiirde kadın figürünün ideolojik yansımaları irdelenirken; Güney Aral bölgesinin merkez şehri Kungrad'ın gelişimi ve Rus İmparatorluğu arşivlerindeki “tercümanlık” meselesi gün yüzüne çıkarılmıştır. Yayın Kurulu olarak; Türk dünyasının idari, sosyal ve dilsel gelişimine şük tutan bu birikimi sizlerle buluşturmanın kıvançını yaşıyoruz.

YAYIN KURULU

УВАЖАЕМЫЙ ЧИТАТЕЛЬ!

Данный выпуск нашего журнала рассматривает огромное языковое наследие тюркского мира в глобальной перспективе. Основное направление статей составляют процессы интеграции тюркского мира, его глобальный путь, а также исследования в области создания единого алфавита и языкового единства. Решение о провозглашении «15 декабря – Всемирным днем тюркского языка», принятое на 43-й Генеральной конференции ЮНЕСКО в Самарканде, стало историческим поворотным моментом, закрепившим культурное наследие тюркского мира на мировом уровне. В данном номере с различных ракурсов проанализировано множество тем: начиная от рукописи «Калила и Димна-и Тюрки», наследия Хивинского ханства, до интертекстуальных источников современного романа об Алишере Навои. С междисциплинарной точки зрения исследованы функциональные связи и фразеологические структуры узбекского и русского языков в контексте когнитивной лингвистики, следы азербайджанской диалектологии, сельскохозяйственные метафоры в киргизском языке и этнографические работы. С позиций литературы и истории рассматривается идеологическое отражение образа женщины в творчестве Чингиза Айтматова и современной поэзии, а также освещаются вопросы развития города Кунград — центра Южного Приаралья и проблемы «переводческого дела» в архивах Российской империи. Редакционная коллегия выражает гордость за возможность представить вам этот богатый материал, проливающий свет на административное, социальное и лингвистическое развитие тюркского мира.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИИ

КЫРГЫЗ ТИЛИНДЕГИ ДЫЙКАНЧЫЛЫК ӨНӨРҮН ЧАГЫЛДЫРГАН МЕТАФОРЛАР ЖАНА ТАБЫШМАКТАР

ХУРИБАЕВА Элмира Гайдаровна,

К.Ш. Токтомаматов атындагы Эл аралык университети
(Жала-Абад, Кыргыз Республикасы)

 E-mail: kanbanutum@mail.ru

 ORCID: 0000-0002-9163-5575

 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18340094>

Аннотация: Бул макалада кыргыз тилиндеги дыйканчылык өнөрү менен байланышкан метафоралык туюнтуулар жана табышмактар кеңири талдоого алынат. Дыйканчылык — кыргыз элинин байыркы маданиятынын жана жашоо-тиричилигинин маанилүү бөлүгү. Анын тилдеги чагылышы элдин ой жүгүртүүсүн, айлана-чөйрөгө болгон мамилесин, жаратылыш кубулуштарын көркөмдөп берүү чеберчилигин айгинелейт.

Изилдөөдө дыйканчылыкка, айдоо иштерине, түшүмгө жана ага байланыштуу эмгек куралдарына тиешелүү метафоралар менен табышмактардын маанилик өзгөчөлүктөрү жана лингвомаданий мааниси каралат. Ушул тилдик бирдиктер аркылуу кыргыз элинин салттуу билими, маданий коддору жана образдуу сүйлөө чеберчилиги кандайча сакталып жана берилип келгени ачылып берилет. Макала кыргыз тилинин сөз байлыгын, этнолингвистиканы жана фольклорду изилдегендер үчүн актуалдуу жана пайдалуу болот.

Негизги сөздөр: *дыйканчылык өнөрү, метафора, табышмак, трансформация, символ, философия, логикалык ой-жүргүртүү.*

МЕТАФОРЫ И ЗАГАДКИ, ОТРАЖАЮЩИЕ ИСКУССТВО ЗЕМЛЕДЕЛИЯ В КЫРГЫЗСКОМ ЯЗЫКЕ

ХУРИБАЕВА Элмира Гайдаровна

Международный университет им. К.Ш.Токтомаматова
(Джала-Абад, Кыргызстан)

Аннотация: В данной статье представлен комплексный анализ метафорических выражений и загадок, связанных с земледелием в кыргызском языке. Земледелие является важной частью древней культуры и быта кыргызов. Его отражение в языке раскрывает образ мышления народа, его отношение к окружающей среде и мастерство изображения природных явлений.

В исследовании рассматриваются семантические особенности и лингвокультурное значение метафор и загадок, связанных с земледелием, пахотой, сбором урожая и связанными с ними орудиями труда. Показывается, как традиционные знания, культурные коды и образные речевые навыки кыргызов сохранялись и передавались через эти языковые единицы. Статья актуальна и полезна для тех, кто изучает лексику, этнолингвистику и фольклор кыргызского языка.

Ключевые слова: *земледелие, метафора, загадка, трансформация, символ, философия, логическое рассуждение.*

METAPHORS AND RIDDLES REFLECTING THE ART OF AGRICULTURE IN THE KYRGYZ LANGUAGE

KHURIBAEVA Elmira

International University named after K.Sh.Toktomamatov
(Jala-Abad, Kyrgyzstan)

Abstract: This article presents a systematic and in-depth analysis of metaphorical expressions and riddles related to agriculture in the Kyrgyz language. Agriculture has long been a fundamental component of the ancient culture and everyday life of the Kyrgyz people, and its reflection in language reveals patterns of thought, attitudes toward the natural environment, and the community's skill in representing natural phenomena.

The study examines the semantic characteristics and linguocultural significance of metaphors and riddles associated with agriculture, including plowing, harvesting, and related implements. It demonstrates how traditional knowledge, cultural codes, and figurative expressive strategies of the Kyrgyz people have been preserved and transmitted through these linguistic units. The article is relevant and valuable for researchers and students interested in the vocabulary, ethnolinguistics, and folklore of the Kyrgyz language.

Key words: *agriculture, metaphor, riddle, transformation, symbol, philosophy, logical reasoning.*

Киришүү

Ар бир элдин маданияты анын тилинде, тилинин образдуулугунда жана көркөм ой жүгүртүүсүндө сакталып, муундан муунга өтөт. Кыргыз элинин бай тил мурастарынын ичинде элдик метафоралар менен табышмактар өзгөчө орунду ээлейт. Бул чыгармачылык формалар аркылуу кыргыздар турмушту, жаратылышты, адам жашоосунун маңызын жана эмгек процесстерин терең философиялык мааниде туюнтуп келишкен. Айрыкча, кыргыз тилиндеги дыйканчылыкка байланышкан метафоралар менен табышмактар элдин жерге болгон мамилесин, эмгекке болгон көз карашын, табият менен болгон байланышын чагылдырып турат. Дыйканчылык – кыргыз элинин жашоо тиричилигинин негизги бөлүгү болгондуктан, анын тилинде жана оозеки чыгармаларында бул тема кеңири жана терең камтылган. Дыйканчылык тууралуу айтылган метафоралар элдин жашоо тажрыйбасын, байкоочулугун, ал эми табышмактар – акыл-эсин, дүйнө таанымын жана логикалык ой жүгүртүүсүн чагылдырат. Бул тилдик формалар жөн гана көркөм сөз эмес, алар элдин руханий жана философиялык дүйнөсүн, маданий кодун, жаратылыш менен болгон гармониялуу мамилесин түшүнүүгө өбөлгө түзөт. Азыркы глобалдашуу доорунда улуттук тилдин көркөм байлыктарын сактоо, аны терең изилдеп, кийинки муундарга жеткирүү – өзгөчө актуалдуу милдет болуп калды. Андыктан бул теманы иликтөө аркылуу биз кыргыз элинин дыйканчылык маданиятын, ошол эле учурда анын тилиндеги көркөм-символикалык жана философиялык дүйнө таанымын ачып берүүгө аракет кылабыз. Кыргыз тили – бай образдуулугу менен айырмаланган тил. Өзгөчө дыйканчылык же эмгек жана табият менен байланышкан турмуш-тиричилик кыргыз элинин жашоосунда маанилүү орунда тургандыктан, бул багытта да көптөгөн метафоралар жана табышмактар жаралган.

Теманын актуалдуулугу: Кыргыз элинин тил мурастары – анын улуттук иденттүүлүгүнүн негизи. Дыйканчылык темасы боюнча жаралган метафоралар менен табышмактарда элдин жашоо философиясы, табият менен болгон терең байланышы жана эмгекке болгон көз карашы камтылган. Бул баалуулуктарды изилдөө жана сактоо — улуттук маданий кодду түшүнүүгө жана аны муундан муунга өткөрүүгө шарт түзөт. Азыркы доордо экологиялык кризистер, жерди туура эмес пайдалануу, глобалдык жылуулук өңдүү маселелер курчуп турган шартта, кыргыз элинин жерге болгон урмат-

сыйы, эмгекти ыйык тутуусу, табият менен гармонияда жашоосу жөнүндө айтылган элдик ой-туюнтмалар актуалдуулукка ээ болууда. Бул тилдик образдар экологиялык аң-сезимди калыптандырууда колдонууга татыктуу. Метафоралар жана табышмактар – кыргыз элинин оозеки поэтикалык маданиятынын ажырагыс бөлүгү. Алар аркылуу элдин дүйнө таанымы, тилдин көркөм мүмкүнчүлүктөрү, турмуштук тажрыйбасы жана философиялык ой жүгүртүүсү байкалып турат. Бул мурастарды системалуу түрдө изилдөө — тилди жана маданиятты өнүктүрүүгө өбөлгө түзөт. Метафоралар менен табышмактар жаштарга тил үйрөтүүдө, улуттук маданиятты жеткирүүдө колдонууга ыңгайлуу. Алар аркылуу балдар логикалык ой жүгүртүүнү, маани чечмелөөнү, жаратылыш менен байланышуу философиясын үйрөнүшөт. Бул — билим берүү тармагында улуттук мазмунду тереңдетүү үчүн маанилүү ресурс. Глобализация мезгилинде көптөгөн улуттук баалуулуктар көмүскөдө калууда. Кыргыз тилиндеги дыйканчылык өнөрүнө байланыштуу тил мурастары ошол коду сактоого жардам берет. Алар – заманбап дүйнөдө кыргыз элинин өзгөчө ой жүгүртүүсүн жана философиялык таануусун көрсөтүп турган кайталангыс руханий байлык. Бул теманы изилдөө тил илими, этнография, фольклор, философия, экология жана билим берүү жаатында да маанилүү. Анткени ал кыргыз элинин жаратылыш менен болгон гармониялуу жашоосун, эмгекке болгон мамилесин жана руханий дүйнөсүн ачып берет. Ошондуктан, тема бүгүнкү күндө элибиздин маданий жана руханий мурастарын сактоо жана аны келечек муундарга жеткирүү үчүн өзгөчө актуалдуу болуп саналат.

Изилдөөнүн максаты. Кыргыз тилиндеги дыйканчылык өнөрүн чагылдырган метафоралар жана табышмактар аркылуу элдик билимдин семантикасын, метафорикалык моделдерин жана функционалдык ролун аныктоо. Алардын тилдик-маданий-функциялык жана прагматикалык салмагын талдап, педагогикалык жана лингвокультурологияга колдонмолор үчүн сунуштарды иштеп чыгуу.

Изилдөөнүн милдеттери (конкреттүү тапшырмалар)

1. **Теориялык паблик:** Метафора, табышмак жана фразеология боюнча теориялык адабиятты карап чыгып, изилдөөнүн методологиялык жана түшүндүрмө базасын түзүү.
2. **Корпус түзүү:** Дыйканчылык темасына тиешелүү устаттык, элдик, адабий жана көркөм тексттерден (тарыхый документтер, фольклор, жамааттык сабактар, айтыштар, газеталар, интервьюлар) мисалдардын корпусун (түрлөрү: метафоралар, эпитеттер, табышмактар, фразеологизмдер) чогултуу.
3. **Семантикалык анализ:** Ар бир категория үчүн метафоралык каркас, концептуалдык метафоралар жана семантикалык кеңдигин ачып берүү.
4. **Прагматикалык жана прагмолингвистикалык талдоо:** Метафоралардын жана табышмактардын колдонуу шарттары, дискурстук ролу (маектешүүдө, иште, тарбиялык контексте), стилистикалык жана коммуникативдик функциясын аныктоо.
5. **Культурологиялык интерпретация:** Дыйканчылык иши менен байланышкан метафоралардын кыргыз маданиятындагы жана турмуштук тажрыйбадагы маңызы — көнүмүш көнүгүүлөр, эмгек байланыштары жана дүйнө таанымын көрсөтүү.

Негизги бөлүм

Кыргыз элинин бай тилдик мурастарынын арасында метафоралар (айкын эмес, салыштырма мааниде колдонулган сөз айкаштары) жана табышмактар (жашыруун, таанымдык суроолор) элдин акыл-эсин, жашоо тажрыйбасын, руханий баалуулуктарын, маданий кодун чагылдырат. Бул көркөм каражаттар тил менен философиянын кесилишкен чекитинде турат: метафора аркылуу кыргыздар дүйнөнү кандайча көргөнүн айтып берип,

табышмак аркылуу турмуштун терең сырларын ачыктап, жаш муунга ой жүгүртүү жана аң-сезим берүү аракетин кылган.

1. Дыйканчылыкка байланыштуу метафоралар. Мындай метафоралар дыйкандын ишин, табият менен болгон байланышын жана эмгекти терең символикалык мааниде айгинелеп берет. Мисалы, *«Жер – эне, эмгек – ата»*, бул метафора жерге болгон мамилени энелик мээрим менен байланыштырылып, жер эл үчүн балдарындай кам көрөрүн айтып турса, ал эми эмгек адамдын жашоосунун негизги булагы катары “ата” образында берилет. Мунун философиялык жактан чечмелей турган болсок, метафора аркылуу адам менен табияттын ажырагыс биримдиги көрсөтүлөт. Экинчи мисал катары *«Дыйкандын көөрү жерге сиңет»* деген метафораны ала турган болсок, дыйкан канчалык эмгек кылса, анын талыкпаган иши жер аркылуу байлыкка айланат. Башкача айтканда, жерге канча мээнет кылсаң, ал сага ошончолук берекелүү түшүмү менен жооп кайтарат. Философиялык жактан талданышы болсо, башкаларга байкалбаган, көзгө көрүнбөгөн, бирок түпкүлүгүндө терең мааниге ээ болгон эмгек даңазаланат. Үчүнчү мисал катары, *«Эмне эксең, ошону аласың»* метафорасына токтолуп кетели, бул жерде түз маанисинде аракет кылсаң, берекет табасың деген маанини билдирсе, түз маанисинен тышкары, бул сөз адамдын жашоосундагы кызмат менен кайтарымдын, адилеттүүлүктүн философиясын билдирет. Ошону менен катар адамдарды кайдигер болбой, ар бир ишке мээнет менен жетери жөнүндөгү маанини да берет.

Мындан сырткары, жерди «эне», «баатыр», «берешен» деп сүрөттөгөн бир канча кеңири тараган метафораларды да айтып өтсөк болот. Мисалы, *«Жер эне ырыскы берет»*, *«Жер семирсе – эл семирет»* ж.б. Булардын метафоралык мааниси болсо, жер адамды багуучу, жашоонун булагы, эненин мээриминдей адам баласына мээрим төгүп кам көрүүчү деген маанини туюндурат. Ушул эле метафораларды улай эмгектин маңызын чечмелеген метафоралардан да мисал келтире кетели, *«Эмгек ырыскынын ачкычы»*, *«Эмгек кылган эл чарбайт»*, *«Эмгек — ырыскынын булагы»*, *«Эмгегиң каттуу болсо, тапканың таттуу болот»*, *«Түшүмү молдун ырыскысы мол»*. *«Буудайды сепкен — алтын сепкен»*, *«Дыйкан эмгеги — эл байлыгы»*, *«Эмгек кылсаң, өргө чап»*, *«Эмгек — ырыскынын көзү»* ж.б. Бул метафораларда болсо канчалык көп мээнет кылсаң, ошончолук көп ийгиликтерге жетишесиң. Эмгектин артында чоң күч турарын, ырыскы, береке, молчулук тынымсыз аракеттин артында экенин айтып турат. Тактап айтканда, адам жашоосу менен жердин түшүмү окшош — экөө тең мээнет менен багылат.

2. Дыйканчылыкка байланыштуу табышмактар

Кыргыз табышмактарында дыйканчылык темасы терең поэтикалуу, бирок акыл-ойду ойготкон символдор аркылуу берилет. Кыргыз табышмактары метафора, салыштыруулар, символдор аркылуу түзүлгөндүктөн дыйканчылыкка байланышкан заттар символдук мааниде сүрөттөлөт. Мисалы, *«Кара дөбө, ичинен ак агат»* жер (кара топурак, дөбө) жана ак (эгин, дан). Мааниси: Жер – сырткы көрүнүшү менен кара, бирок ичинен жашоону жараткан “ак” байлыкты берет. Ал эми бул табышмактын философиялык мааниси, сырттан караганда жөнөкөй көрүнгөн нерсенин ичинде терең мааниси бар. Жандырмагы болсо, жер жана дан. Экинчи мисал катары *«Кара кемпир кам көрөт, ак балага нан берет»*, бул табышмакта да жер эненин образында берилип, кара кемпир деп сүрөттөлүп берилип жатат, ал эми экинчи тутуму ак бала бул эл, буудайды жыйноочу, данды нанга айландыруучу зат. Мааниси: Кара кемпир — топурак, ак бала — буудайдын

даньнан жасалган ак нан. Философиялык мааниси, Эмгек, туруктуулук жана табият менен болгон мамиленин ыйыктыгы. Жандырмагы: топурак, жер жана буудай/нан.

Дыйканчылык өнөрүн чагылдырган табышмактар символдорго, жандандырууга, метафоралык салыштырууга жана контрастка негизделет. Дыйканчылык — жөн гана кесип эмес, кыргыз дүйнө таанымьнда жашоонун негизи. Эмгек, табият менен гармония, мезгилдин өтүшү, кайтарымдын мыйзамы – булардын баары метафоралар жана табышмактар аркылуу берилет. Кыргыз эли жерди ыйык тутуп, аны менен тыгыз байланышта болуп келген, бул түшүнүк тил аркылуу да бекемделген. Метафора, салыштыруулар, символдор аркылуу түзүлгөн кээ бир табышмактарды мисал катары келтире кетели, «*Кирип кетти кургакка, чыгарып алдым сууга*» (жерге урукту сээп, кийин жашыл өсүмдүк чыгып келет), «*Жер астында жатып семирет, жер үстүндө туруп дем берет*» (сабиз, картошка), «*Жер үстүндө алтын бар, жыйнасаң челек толот*» (буудай, арпа). Бул табышмактарда үрөндүн жашоо цикли (жерге көмүлүү → көгөрүү → түшүм берүү) символикалуу сүрөттөлөт, дан, эгин, бак-дарактар башка тиричилик нерселерине салыштырылат, айыл чарба процесси «жашыруун – ачык», «жер астында – жер үстүндө», «жаз – күз» өңдүү антонимдик түшүнүктөр аркылуу берилет. Жамгыр, күн, шамал — түшүмдүн шартын аныктаган фактор катары табышмактарда кошулат. Табышмактар элдин эмгек практикасын да көрсөтүп турат. Бул элдин үрөн тандоо, себүү маалы жана жерди даярдоо боюнча терең билимин айгинелейт. Жыйноо процессин «көпчүлүк менен биригүү», «алтын чогултуу» деп сүрөттөшөт. Ошондой эле, табышмактарда кетмен, соко, орок, тегирмен өзгөчө орунда. Алар элдин технологиялык өнүгүүсүнүн көрсөткүчү. Мисалы: «*Башы темир, куйругу жыгач, колго алсаң ырдайт*» (кетмен). Дагы бир мисал, «*Кырк жигитти ичине камадым, бирди чыгарып жедим*» (жүгөрү, дан сактоо) сыяктуу мисалдар элдин эгин сактоо жана азык жасоо тажрыйбасын да ачып берет. Дыйканчылык өнөрүн чагылдырган метафоралар жана табышмактар көбүнчө жаштарды эмгекке чакыруу, жигердүүлүккө үндөө максатында колдонулат.

Демек, кыргыз элинин дыйканчылык өнөрүнө байланыштуу метафоралар жана табышмактар маалымат берүүчүлүк, тарбиялык, ой жүгүртүүчүлүк ж.б. коммуникативдик функцияларды аткарат. Башкача айтканда, бул метафоралар жана табышмактар жөн гана кооз сөз эмес, элдин дүйнө таанымь менен коомдук баалуулуктарын сактоочу жана муундан муунга өткөрүүчү социалдык курал.

Метафоралардын өркүндөтүлүп (кеңейтилип) колдонулушу

Айрым метафоралар жаңы контекстке ыңгайлашып, жаңы маанилерге ээ болууда. Бул — дыйканчылык метафоралары заманбап социалдык-экономикалык дискурскка ыңгайлашканын билдирет. Ошону менен катар дыйканчылык концептеринин жалпы коомдук лексикага өтүп кеткенин көрсөтөт. Мисалы, «*Урукту себүү*» — мурда түз мааниде дан себүүнү билдирсе, азыр билим себүү, идея себүү деген мааниде колдонулат. «*Түшүм жыйноо*» — эгин жыйноо эмес, эмгектин жыйынтыгын алуу, саясий упай топтоо, эмгек акы алуу деген кең мааниге өттү. «*Арам чөп*» — талаадагы чөп эмес, коомго зыяндуу адат, туура эмес идея, пайдасыз сөз деген мааниде метонимиялык өзгөрүүгө дуушар болду. «*Жер эне*» — мурда жердин берешендигин гана билдирсе, азыр экологиялык кыймылдарда «жаратылышты коргоо», «экологиялык аң-сезим» деген маанини камтыйт. «*Эмгектин мөмөсү*» — түшүм эмес, илимий ачылыш, чыгармачылык ийгилик, спорттук жетишкендик деген кең мааниге өттү. «*Эгин сепкен — алтын сепкен*» — азыр инвестиция салган адам келечекке ишеничтүү капитал салды деген мааниде да колдонулууда.

Метафоралардын шаардык контекстте трансформацияланышы

Айыл чарба менен түз байланышы жок жаш муун үчүн бул метафоралар символикалык гана мааниге ээ болуп калды. «Жер», «урук», «түшүм» сыяктуу сөздөр билим, эмгек, бизнес менен салыштырылып колдонулууда. Бирок, алардын түпкү агрардык мазмуну көп учурда көмүскөдө калып баратат.

Жаңы технология менен байланышкан өзгөрүүлөр

Дыйканчылыкка тиешелүү айрым сөздөр заманбап экономикада жаңы мааниге өттү: «Талаа» → «маалымат талаасы», «саясат талаасы». «Урукту себүү» → «стартап баштоо», «идеяларды таратуу». «Түшүм алуу» → «проекттин натыйжасын алуу». Бул өзгөрүү — санариптик доордун метафораларды жаңы тармактарга көчүргөнүн далилдейт.

Демек, кыргыз тилиндеги дыйканчылык метафоралары өркүндөтүлгөн колдонуу аркылуу жаңы замандын (экономика, бизнес, билим берүү, саясат, экология) тилдик кодоруна айланды. Шаардык жашоодо түз мааниси көмүскөдө калганы менен, символдук жана маданий мааниси күчтүү бойдон сакталууда.

Кыргыз тилиндеги дыйканчылыкка байланышкан метафоралардын семантикалык трансформациясы

Төмөнкү таблицادا салттуу дыйканчылык дүйнө таанымында калыптанган негизги метафоралардын азыркы кыргыз тилиндеги кеңейген маанилери жана колдонулган чөйрөлөрү системалаштырылып берилди. Бул көрүнүш метафоралардын семантикалык динамикасын жана лексикалык трансформациясынын багыттарын айкын көрсөтөт.

Метафора/Образ	Салттуу мааниси (агрардык контекст)	Азыркы кеңейген мааниси	Колдонулган чөйрөлөрү
Урук себүү	Дан, үрөн себүү процесси	Идея таратуу, билим берүү, жаңы долбоорду баштоо	Билим берүү, бизнес, саясат
Түшүм жыйноо	Айдоо иштеринин соңундагы түшүмдү жыйноо	Эмгектин жыйынтыгын алуу, киреше, упай топтоо	Экономика, саясат, илим
Жер эне	Жашоонун булагы болгон жер	Экологиялык жана маданий символ	Экология, маданий дискурс
Эмгектин мөмөсү	Айдоо иштеринен алынган түшүм	Чыгармачылык, илимий жана спорттук ийгилик	Илим, искусство, спорт
Арам чөп	Эгинге зыян келтирген чөп	Коомго зыяндуу адат, пайдасыз идея, терс пикир	Социология, тарбия, саясат
Талаа	Айдоо жери, эгин талаасы	Маалымат талаасы, саясат талаасы, чыгармачылык чөйрө	Медиа, саясат, адабият
Эгин сепкен — алтын сепкен	Эгин сепкен адам келечектеги түшүмүн камсыздайт	Инвестиция салуу, келечекке капитал коюу	Бизнес, экономика
Кетмен	Жер иштетүү шайманы	Катуу иштин, тынымсыз аракеттин символу	Эмгек маданияты, тарбия

Бул таблица көрсөткөндөй, дыйканчылыкка байланышкан метафоралар кыргыз тилинен чыгып кеткен жок, тескерисинче жаңы чөйрөлөрдө активдүү жашап жатат, бирок алардын агрардык түпкү мааниси жаш муун үчүн көмүскөдө колдонулууда.

Жыйынтыктап айтканда, бул метафоралардын трансформациясы кыргыз элинин агрардык турмушундагы табигый байкоолордон келип чыгып, бүгүнкү күндө абстракттуу түшүнүктөрдү түшүндүрүүнүн универсалдуу тилине айланганын көрсөтөт. Дыйканчылыкка байланышкан метафоралар азыркы заманда да актуалдуулугун жоготпостон, тескерисинче саясат, билим берүү, бизнес жана маданият сыяктуу жаңы дискурстарда кеңири колдонулуп жатат. Бул тема — кыргыз элинин акыл-философиясын, руханий дөөлөттөрүн, дүйнө тааным системасын тил аркылуу кантип туюнтканын ачып берүүчү маанилүү изилдөө аймагы.

Корутунду. Жыйынтыктап айтканда, кыргыз элинин дыйканчылык өнөрү жөн гана асыл кесип эмес, ошондой эле анын турмуш философиясын, жаратылышка болгон сый мамилесин чагылдырган терең маданий катмар болуп саналат. Биздин анализ көрсөткөндөй, кыргыз тилиндеги дыйканчылыкка байланыштуу метафоралар жана табышмактар – бул жөн гана кеп байлыгын кооздоочу каражаттар эмес. Алар ата-бабаларыбыздын табият менен айкалышкан жашоосун, жерди ыйык тутуусун, эмгекти баалоосун жана муундан муунга өткөн билимди берүү ыкмаларын айгинелейт.

Дыйканчылык өнөрүн сүрөттөгөн метафоралар («жер эне», «талаанын жүрөгү» ж.б.) адам менен жаратылыштын ортосундагы жандуу байланышты бекемдеп, түшүмдүн маанисин, эмгектин оордугун жана ырахатын образдуу жеткирет. Ал эми табышмактар болсо жаштарга дыйканчылыктын куралдарын, процесстерин жана натыйжаларын ойноок, интеллектуалдык жол менен үйрөтүүчү мыкты педагогикалык курал боло алат.

Демек, бул тилдик феномендер – кыргыз элинин тарыхый-маданий мурасынын ажырагыс бөлүгү. Аларды изилдөө жана сактоо – бүгүнкү күндөгү тилдин байлыгын жана улуттук өзгөчөлүктү сактап калуу үчүн маанилүү. Бул метафоралар менен табышмактарды азыркы муунга жеткирүү аркылуу, биз дыйканчылыкты жөн эле кесип катары эмес, улуу маданияттын булагы катары кабыл алууга өбөлгө түзөбүз.

Iqtiboslar/ References/ Kaynaklar/ Сноски/ Колдонулган адабияттар:

1. Абдувалиев И., *Кыргыз тилинин кесиптик лексикасы*. – Бишкек: Кыргызстан, 1999.
2. Абдылдаев Э. «Кыргыз элинин оозеки чыгармачылык тарыхынын очерки» . – Фрунзе: Илим, 1973.
3. Абдылдаев Э. Кыргыз фольклорунун тарыхынын. Фрунзе — 1983-ж. Толугураак <https://bilim.akipress.org/lib/book:348/abdyldaev-e-kyrgyz-folklorunun-taryhynyn-frunze-1983g/?f=cp>
4. Абрамзон С. М.. Очерк культуры Киргизского народа. Фрунзе — 1946г. толугураак <https://bilim.akipress.org/lib/book:308/s-m-abramzon-ocherk-kultury-kirgizskogo-naroda-frunze-1946g/?f=cp>
5. Кыргыз тилинин түшүндүрмө сөздүгү. Ред.: Э.Абдулдаев, Д.Исаев. – Фрунзе: Мектеп, 1969. -775 б
6. Кыргыз эл табышмактары, жаңылмачтары, калптары /Түз.: Ж.Мукамбаев, Ж.Таштемиров. – Фрунзе: Мектеп, 1971. – 195 б.
7. Лазутин С.Г. Метафора в загадках //Поэтика русского фольклора. – М.: 1981. С 98-99.
8. Юдахин К.К. *Кыргызча-орусча сөздүк*. – Фрунзе: Кыргыз Совет Энциклопедиясынын башкы редакциясы, 1985.

**BULLETIN OF THE
INTERNATIONAL JOURNAL
“TURKOLOGICAL
RESEARCH”**

In order to implement programs and projects developed to accelerate the relationship envisaged at the summit of the Organization of Turkic States held in Samarkand, as well as to coordinate and highlight the research work carried out in the field of Turkic studies, the International Journal “Turkological Research” at Samarkand State University named after Sharof Rashidov passed the state registration. The journal is intended to publish the results of scientific research in the field of Turkic languages and dialects, the history of linguistic and literary relations of the Turkic peoples of Central Asia, the socio-cultural field. There are such headings as a young researcher, memory and our anniversaries. Articles written in Uzbek, Turkish, Russian, English and all Turkic languages are accepted.

The scientific journal is based on the decision of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan dated May 8, 2024 and numbered 354/5; It is included in the list of scientific publications that are recommended for candidates to receive the Doctor of Philosophy (PhD) and Doctor of Science (DSc) academic degrees in the fields of history and philology to publish their scientific results due to their theses.

**THE JOURNAL PUBLISHES ARTICLES
IN THE FOLLOWING AREAS:**

- ✓ History of socio-cultural relations of the Turkic peoples;
- ✓ Research of the Turkic World;
- ✓ Dialectology of Turkic languages;
- ✓ Geopolitics of the Turkic World;
- ✓ Folklore Studies;
- ✓ Comparative Linguistics and Literary Studies;
- ✓ Literary Relations and Translation Studies.

CONTACT ADDRESS:

Mailing Address:

140104, University boulevard, 15,
Samarkand, Uzbekistan,
Research Institute of Turkology under
Samarkand State University named after
Sharof Rashidov

Phone:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Email:

turkologiya.samdu@gmail.com

Website:

<https://turkologiya.samdu.uz>

REQUIREMENTS FOR ARTICLES:

- The article is presented on 8-10 pages;
- Article structure:
 1. The text of the article should be prepared in Times News Roman font, size 14, left: 3 cm, right: 1.5 cm, top and bottom: 2 cm; in A4 format in 1.15 intervals.
 2. The title of the article, surname, name and patronymic of the author (authors) are indicated in full and written in capital letters.
 3. Position, academic title, place of work (study), region, republic, telephone number, email address and ORCID number of the author (authors) are indicated in full.
 4. The abstract should consist of a brief content and importance of the article, results.
 5. At the beginning of each article, there should be an annotation in 2 other languages (optionally selected from Uzbek, English, Russian and Turkish) in addition to the language in which the article is written.
 6. The abstract should be no more than 120-150 words.
 7. At the bottom of the abstract, 7-10 keywords should be given that illuminate the content of the article.
 8. The article should be prepared in the following form:
 - a) Introduction;
 - b) Main part;
 - c) Results and Discussions;
 - d) Conclusions;
 - e) List of literature (References) – in alphabetical order;
 - f) Citations are given in brackets in the form of the author's surname - date of publication - page (Muminov, 2020: 25);
 - g) Figures, drawings, tables, diagrams are designated in Arabic numerals as “Figure”. Signs or pointers are placed under the figure, in the next line, in the middle and highlighted in bold.
- The topic of the scientific article submitted by the author (or co-authors) must correspond to the journal's columns.
- Articles can be submitted in Uzbek, English, Russian, and all other Turkic languages
- The author(s) are responsible for the scientific validity, reliability and plagiarism of the information and evidence presented in the article;
- Articles will be considered. The journal publishes only articles recommended by experts;
- Articles not requested will not be published and will not be returned to the authors;
- Only 1 article of the author is published in 1 issue of the journal.

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO JURNALINING AXBOROT XATI

Davlatimiz tomonidan olib borilayotgan ijtimoiy-ma’rifiy, ilm-fanni rivojlantirishga qaratilgan siyosat, Turkiy Davlatlar Tashkilotining Samarqanda o‘tkazilgan sammitida ko‘zda tutilgan o‘zaro aloqalarni jadallashtirish bo‘yicha ishlab chiqilgan dastur va loyihalarni amalga oshirish hamda turkologiya sohasida olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarini muvofiqlashtirish va yoritish maqsadida Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetida “Turkologik tadqiqotlar” xalqaro jurnali ta’sis etildi. Jurnal turkiy til va shevalar, Markaziy Osiyo turkiy xalqlari lisoniy va adabiy aloqalari tarixi, ijtimoiy-madaniy sohalarda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarining natijalarini e’lon qilishga mo’ljallangan. Jurnalda muharrir minbari, tadqiqotlar, ilmiy axborot, taqriz va e’tirof, ilmiy anjuman, yosh tadqiqotchi, xotira, yubilyarlarimiz kabi ruknlar mavjud. O‘zbek, turk, rus, ingliz va barcha turkiy tillarda yozilgan maqolalar qabul qilinadi.

Ilmiy jurnal O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi OAKning 2024-yil 8-maydagi 354/5-sonli rayosat qarori asosida tarix, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

JURNAL QUIYIDAGI YO‘NALISHLARDAGI MAQOLALARNI NASHR QILADI:

- ✓ Turkiy xalqlarning ijtimoiy-madaniy aloqalari tarixi
- ✓ Turk dunyosi tadqiqotlari
- ✓ Turkiy tillar dialektologiya
- ✓ Folklorshunoslik
- ✓ Qiyosiy tilshunoslik va adabiyotshunoshlik
- ✓ Adabiy aloqalar va tarjimashunoslik.

MUROJAAT UCHUN MANZIL:

Pochta manzili:

140104, Universitet xiyoboni, 15-uy,
Samarqand, O‘zbekiston,
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti huzuridagi
Turkologiya ilmiy-tadqiqot instituti

Telefon:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Elektron pochta:

turkologiya.samdu@gmail.com

Veb-sayt:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAQOLALARGA QO‘YILADIGAN TALABLAR:

- Maqola 8-10 sahifa hajmida taqdim etiladi;
- Maqolaning tarkibiy tuzilishi:
- 1. Maqola matni Times News Roman shriftida, 14 kattalikda, chap: 3 sm, o‘ng: 1,5 sm, yuqori va quyi: 2 sm; 1,5 intervalda, A4 shaklida tayyorlanishi lozim.
- 2. Maqola sarlavhasi, muallif(lar)ning familiyasi, ismi va otasmi to‘liq holatda katta harflar bilan yozilishi kerak.
- 3. Muallif(lar)ning lavozimi, ilmiy unvoni, ish (o‘qish) joylari, viloyat, Respublika, telefon raqami, elektron pochta manzili va ORCID raqqami to‘liq keltirilishi kerak.
- 4. Annotatsiya, maqolaning qisqacha mazmun va ahamiyati, natijalardan iborat bo‘lishi lozim.
- 5. Har bir maqola boshida maqola yozilgan tildan tashqari yana 2 tilda (o‘zbek, ingliz, rus va turk tillaridan ixtiyoriy ravishda tanlanadi) annotatsiya bo‘lishi lozim.
- 6. Annotatsiya 120-150 so‘zdan ko‘p bo‘lmagan shaklda bo‘lishi kerak.
- 7. Annotatsiyaning pastki qismida maqola mazmunini yorituvchi 7-10 ta tayanch so‘zlar keltirilishi kerak.
- 8. Maqola quyidagi shaklda tayyorlanishi kerak:
 - a) Kirish (Introduction);
 - b) Asosiy qism (Main part);
 - c) Natijalar va muhokama (Results and Discussions);
 - d) Xulosalar (Conclusions);
 - e) Adabiyotlar (References) – alifbo tartibida keltiriladi;
 - f) Havola(snoskalar)lar qavsda muallif familiyasi – nashr sanasi – sahifasi (Mo‘minov, 2020: 25) shaklida keltiriladi;
 - g) Rasm, chizma, jadval, diagrammalar «Rasm» deb arab raqamlari bilan qayd etiladi. Belgi yoki ishoralar – rasm ostida, keyingi qatorda, o‘rtada joylashtiriladi va qoraytirilgan shrift bilan belgilanadi.
- Muallif (yoki hammualliflar) tomonidan taqdim etilayotgan ilmiy maqola mavzusi jurnal ruknlariga mos kelishi shart.
- Maqolalar o‘zbek, ingliz, rus va barcha turkiy tillarda taqdim etilishi mumkin.
- Maqolada keltirilgan ma’lumot va dalillarning ilmiy asoslanganligi, ishonchli va ko‘chirmachilik holatlari uchun muallif(lar) mas’uldir;
- Maqolalar ekspertiza qilinadi. Ekspertlar tomonidan tavsiya etilgan maqolalargina jurnalda chop etiladi;
- Tavsiya etilmagan maqolalar chop etilmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi;
- Jurnalning 1 ta sonida muallifning faqat 1 ta maqolasi chop etiladi.

**БЮЛЕТЕНЬ
МЕЖДУНАРОДНОГО ЖУРНАЛА
“ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”**

В целях реализации программ и проектов, разработанных для ускорения взаимоотношений, предусмотренных на состоявшемся в Самарканде саммите Организации Тюркских Государств, а также координации и освещения научно-исследовательской работы, проводимой в области тюркологии, Международный журнал Самаркандского государственного университета имени Шарофа Рашидова «Тюркологические исследования» прошел государственную регистрацию. Журнал предназначен для публикации результатов научно-исследовательских работ в области тюркских языков и диалектов, истории языковых и литературных связей тюркских народов Средней Азии, социокультурной области. Есть такие рубрики, как молодой исследователь, память и наши юбилеи. Принимаются статьи, написанные на узбекском, турецком, русском, английском и всех тюркских языках.

Научный журнал на основании решения Высшей аттестационной комиссии (ВАК) Министерства высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан от 8 мая 2024 года под номером 354/5; Он включен в перечень научных изданий, рекомендуемых кандидатам на получение ученых степеней доктора философии (PhD) и доктора наук (DSc) в области истории и филологии для публикации своих научных результатов по своим диссертациям.

**В ЖУРНАЛЕ ПУБЛИКУЮТСЯ
СТАТЬИ ПО СЛЕДУЮЩИМ
НАПРАВЛЕНИЯМ:**

- ✓ История социально-культурных отношений тюркских народов;
- ✓ Исследования тюркского мира;
- ✓ Диалектология тюркских языков;
- ✓ Геополитика тюркского мира;
- ✓ Изучение фольклора;
- ✓ Сравнительное языкознание и литературоведение;
- ✓ Литературные отношения и переводоведение.

КОНТАКТНЫЙ АДРЕС:

Почтовый адрес:

140104, Университетский бульвар,
15, город Самарканд, Узбекистан,
Научно-исследовательский
институт Тюркологии при
Самаркандском Государственном
Университете имени Шарофа
Рашидова

Телефон:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Электронная почта:

turkologiya.samdu@gmail.com

Веб-сайт:

<https://turkologiya.samdu.uz>

ТРЕБОВАНИЯ К СТАТЬЯМ:

- К публикации принимаются статьи объемом 8-10 страниц;
- Структура статьи:
 1. Текст статьи должен быть выполнен шрифтом Times News Roman, размером 14 пунктов, слева: 3 см, справа: 1,5 см, сверху и внизу: 2 см; с межстрочным интервалом 1,15, формат листа А4.
 2. Название статьи, фамилия, имя и отчество автора(ов) должны быть написаны заглавными буквами в полном регистре.
 3. Должность, ученое звание, места работы(учебы), регион, Республика, номер телефона, адрес электронной почты и ORCID-номер автора(ов) должны быть указаны полностью.
 4. Аннотация должна состоять из краткого содержания и важности статьи, результатов.
 5. В начале каждой статьи, помимо языка, на котором написана статья, должна быть аннотация на 2-х других языках (на выбор – узбекский, английский, русский и турецкий).
 6. Аннотация должна содержать не более 120-150 слов.
 7. Внизу аннотации должно быть 7-10 ключевых слов, освещающих содержание статьи.
 8. Статья должна быть подготовлена в виде:
 - a) Вступление (Introduction);
 - b) Основная часть (Main part);
 - c) Результаты и обсуждение (Results and Discussions);
 - d) Выводы (Conclusions);
 - e) Литература (References) – в алфавитном порядке
 - f) Ссылка(сноски) приводится в скобках в виде фамилии автора – дата публикации – страница (Муминов, 2020: 25);
 - g) Рисунки, чертежи, таблицы, схемы нумеруются арабскими цифрами и обозначаются как «Рисунок». Знаки или указатели размещают под рисунком, в следующей строке, посередине и выделяют жирным шрифтом.
- Тема научной статьи, представленной автором (или соавторами), должна соответствовать рубрикам журнала.
- Статьи могут быть представлены на узбекском, английском, русском и всех других тюркских языках.
- Автор(ы) несут ответственность за научную обоснованность, достоверность и плагиат информации и доказательств, представленных в статье;
- Статьи рецензируются. В журнале публикуются только статьи, рекомендованные экспертами;
- Нерекондованные статьи не публикуются и не возвращаются авторам;

“TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİNİN BÜLTENİ

Özbekistan Cumhuriyeti devletinin sosyal-egitimsel ve bilimsel gelişme politikasının başarılı şekilde uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla, Semerkant'ta düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatının zirvesinde öngörülen karşılıklı ilişkilerin hızlandırılması için geliştirilen program ve projeleri uygulamak, bilimsel çalışmaları koordine etmek, Türkoloji alanında yürütülen araştırma çalışmaları Şeraf Reşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi, Uluslararası “Türkoloji Araştırmaları” dergisini tescil etmiştir. Dergi, Türk dili ve lehçeleri, Orta Asya Türk topluluklarının dil ve edebiyat ilişkileri tarihi, sosyo-kültürel alanlardaki bilimsel ve araştırma çalışmalarının sonuçlarını yayınlamayı amaçlamaktadır. Dergimizde editör kürsüsü, araştırma, bilim dünyasından, inceleme ve tanıma, bilimsel konferans, genç araştırmacı, hatıra, yıldönümleri gibi sütunlar yer almaktadır. Özbekçe, Türkçe, Rusça, İngilizce ve tüm Türk lehçelerinde yazılmış makaleler kabul edilmektedir.

Bilimsel dergi, Özbekistan Cumhuriyeti Yükseköğretim, Bilim ve İnovasyon Bakanlığı'na bağlı Yüksek Kabul Komisyonu'nun 8 Mayıs 2024 tarihli ve 354/5 sayılı kararına esasen; tarih, filoloji alanlarında Felsefe Doktoru (Doktora) ve Bilim Doktoru (DSc) akademik derecesini almaya aday kişilerin tezleri dolayısıyla bilimsel sonuçlarını yayınlaması tavsiye edilen ilmî yayınlar listesine dâhil edilmiştir.

DERGİ AŞAĞIDAKİ ALANLARDA MAKALELER YAYINLAMAKTADIR:

- ✓ Türk Dünyasındaki sosyo-kültürel ilişkilerin tarihi;
- ✓ Türk Dünyası araştırmaları;
- ✓ Türk Lehçeleri diyalektolojisi;
- ✓ Türk Dünyasının jeopolitiği;
- ✓ Folklor çalışmaları;
- ✓ Karşılaştırmalı dilbilim ve edebiyat çalışmaları;
- ✓ Edebi ilişkiler ve çeviri çalışmaları.

İLETİŞİM ADRESİ:

Posta adresi:

140104, Üniversite Bulvarı, 15,
Semerkant şehri, Özbekistan, Şeraf
Reşidov adına Semerkant Devlet
Üniversitesine bağlı Türkoloji
Araştırmaları Enstitüsü

Telefon:

+998 99 582 93 81

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

E-posta:

turkologiya.samdu@gmail.com

İnternet sitesi:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAKALE YAZIM KURALLARI:

- Makale 8-10 sayfada sunulur;
- Makale'nin yapısı:
 1. Makale metni Times New Roman yazı tipinde, 14 punto büyüklükte, sol kenarından 3 cm'lik, sağ kenarından 1,5 cm'lik, üst ve alt kenarından 2 cm'lik boşluk bırakılarak, tek sütun olarak, 1,15 satır aralığında, A4 boyutunda hazırlanmalıdır.
 2. Makalenin başlığı, yazar(lar)ın soyadı, adı ve baba adı tam olarak büyük harflerle yazılmalıdır.
 3. Yazar(lar)ın pozisyonu, akademik ünvanı, çalıştığı (öğrendiği) yer, bölgesi, cumhuriyeti, telefon numarası, e-posta adresi ve ORCID numarası eksiksiz olarak verilmeli.
 4. Özet, makalenin amacını, önemli bulgularını ve sonuçlarını içermelidir.
 5. Her makalenin başında, makalenin yazıldığı dilin yanı sıra 2 dilde de (isteğe bağlı olarak Özbekçe, İngilizce, Rusça ve Türkçe arasından seçilecek) açıklama bulunmalıdır.
 6. Özet, 120-150 sözcüğü geçmeyecek şekilde yazılmalıdır.
 7. Özeti alt kısmında makalenin içeriğini tanımlayacak en az 7, en fazla 10 anahtar kelimeye yer verilmelidir.
 8. Makale, aşağıdaki formatda hazırlanmalıdır:
 - a) Giriş (Introduction);
 - b) Ana bölüm (Main part);
 - c) Sonuçlar ve tartışma (Results and Discussions);
 - d) Sonuçlar (Conclusions);
 - e) Kaynakça (References) alfabetik olarak sıralanmalıdır;
 - f) Bağlantılar (dipnotlar) yazarın soyadı - yayın tarihi - sayfa şeklinde parantez içinde verilecektir (Muminov, 2020: 25);
 - g) Resim, çizim, tablo, diyagramlar “Resim” olarak Arap rakamları ile kaydedilir. İşaretler resmin altına, bir sonraki satıra, ortaya yerleştirilir ve koyu yazılır.
- Yazarın (veya ortak yazarların) sunduğu bilimsel makalenin konusu dergi sütunlarıyla örtüşmelidir.
- Makaleler Özbekçe, İngilizce, Rusça ve tüm Türk dillerinde gönderilebilir.
- Makalede sunulan bilgi ve kanıtların bilimsel dayanağı, güvenilirliği ve intihalinden yazar(lar) sorumludur.
- Makaleler hakemli olacaktır. Dergide sadece uzmanlar tarafından tavsiye edilen makaleler yayımlanır.
- Talep edilmeyen yazılar yayınlanmayacak ve yazarlarına iade edilmeyecektir.
- Derginin 1 sayısında yazarın sadece 1 makalesi yer alacaktır.

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL
RESEARCH”

ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL
DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Muharrir:

Norxo‘ja Choriyev

Musahhah va texnik muharrir:

Rahmatulloh Shokirov

2025-yil 24-dekabrda tahririy-nashriyot bo‘limiga qabul qilindi.

2025-yil 27-dekabrda original-maketdan bosishga ruxsat etildi.

Qog‘oz bichimi 60x84.1/16. «Times New Roman» garniturasida.

Offset qog‘ozida. Shartli bosma tabog‘i –11,25.

Adadi 15 nusxa. Buyurtma №765

SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi bosmaxonasida chop etildi.

140104, Samarqand sh., Universitet xiyoboni, 15.

ISSN 2992-9229

9 772992 922004